

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ: Ερώτηση 2767/31-1-2022 με τίτλο «Επιπτώσεις στην ελαιοκομία της χώρας από την πρόταση Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για τη νέα ΚΑΠ»

Αναφορικά με την Ερώτηση 2767/31-1-2022 σημειώνονται τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης (ΚΒΕ), η Χώρα μας από το 2015 μέχρι σήμερα εφαρμόζει το περιφερειακό σύστημα, προσδιορίζοντας τρεις αγρονομικές περιφέρειες (βοσκοτόπων, αρόσιμων εκτάσεων και μόνιμων καλλιεργειών). Ως γνωστόν το εν λόγω περιφερειακό μοντέλο επιλέχθηκε με κριτήρια αγρονομικά και χρήσης γης, προκειμένου να ανταποκρίνονται οι επιλογές της περιφερειοποίησης στις συνθήκες της ελληνικής γεωργίας και λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά και τις αξίες των γεωργικών γαιών.

Όσον αφορά στη σύγκλιση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης, η Ελλάδα επέλεξε το μοντέλο μερικής σύγκλισης με την ασφάλεια μέγιστης μείωσης των υψηλής αξίας δικαιωμάτων ενίσχυσης 30%.

Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα, αν και μπορούσε να αποφασίσει την εφαρμογή της αναδιανεμητικής ενίσχυσης οποιοδήποτε έτος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου, εντούτοις δεν έλαβε τη σχετική απόφαση.

Για την περίοδο 2023-2027, ένας από τους στόχους της νέας ΚΑΠ είναι ηδικαιότερη κατανομή και η αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη στόχευση της εισοδηματικής στήριξης στο πλαίσιο των Στρατηγικών Σχεδίων (ΣΣ) της ΚΑΠ 2023-2027. Σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2115/2021, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να εφαρμόσουν περαιτέρω σύγκλιση σε ποσοστό τουλάχιστον 85% έως το 2026. Επιπλέον, στο πλαίσιο των Συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ΣΣ της Ελλάδας, μια από τις πρώτες συστάσεις ήταν η «Βελτίωση της ανθεκτικότητας των εκμεταλλεύσεων μέσω της δικαιότερης, αποτελεσματικότερης και αποδοτικότερης κατανομής των άμεσων ενισχύσεων, παραδείγματος χάριν, με την εφαρμογή της συμπληρωματικής αναδιανεμητικής εισοδηματικής στήριξης για τη βιωσιμότητα και της μείωσης των ενισχύσεων, καθώς και με την περαιτέρω μείωση των διαφορών στο επίπεδο στήριξης που προκύπτουν από παλαιές μεμονωμένες ιστορικές αναφορές, λαμβανομένων ταυτόχρονα υπόψη των γεωπονικών συνθηκών και των εδαφικών διαφορών».

Προς την κατεύθυνση αυτή, το ΥΠΑΑΤ αποφάσισε να διατηρήσει τις τρεις αγρονομικές περιφέρειες και να εφαρμόσει την εσωτερική σύγκλιση σε τέσσερα ισόποσα βήματα από το 2023 με στόχο την επίτευξη πλήρους σύγκλισης της αξίας των δικαιωμάτων σε

περιφερειακό επίπεδο το 2026, διασφαλίζοντας μια διαδικασία ομαλής προσαρμογής σε αντίθεση με την πλήρη σύγκλιση από το 2023. Όπως αναφέρεται και στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 της Ελλάδας, που υποβλήθηκε για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30/12/2021, η εν λόγω σύγκλιση θα συμβάλει στην επίλυση ενός εκ των σοβαρότερων προβλημάτων της ελληνικής γεωργίας, που είναι η ανισοκατανομή των άμεσων ενισχύσεων, η οποία, όπως διαπιστώθηκε και στη SWOT Ανάλυση του Ειδικού Στόχου 1, παρουσίασε διαχρονική επιδείνωση.

Σύμφωνα με το ΣΣ το συνολικό διαθέσιμο ποσό για τη βασική ενίσχυση ανέρχεται σε 894.795.455,85€ ετησίως, εκ των οποίων 246.068.750,36€, δηλαδή ποσοστό 27,5% κατανέμεται στην αγρονομική περιφέρεια των μονίμων καλλιεργειών.

Παράλληλα, το Υπουργείο αποφάσισε την εφαρμογή της αναδιανεμητικής ενίσχυσης, προκειμένου να στηρίξει τις μικρού και μεσαίου μεγέθους εκμεταλλεύσεις (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ελαιοκομικές), αφιερώνοντας ποσοστό 10% των άμεσων ενισχύσεων ετησίως.

Πέραν της βασικής ενίσχυσης και της αναδιανεμητικής ενίσχυσης, οι δενδρώδεις καλλιέργειες, συμπεριλαμβανομένης της ελαιοκαλλιέργειας, μπορούν να ενισχυθούν οικονομικά και από τα οικολογικά σχήματα για το περιβάλλον και το κλίμα. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εν λόγω παρέμβασης, έχουν συμπεριληφθεί στο ΣΣ της Ελλάδας, πρακτικές που αφορούν στις δενδρώδεις καλλιέργειες, όπως:

- Εφαρμογή ζωνών οικολογικής εστίασης
 - α) σπορά εντός των μονίμων δενδρώνων, φυτών ξενιστών ωφέλιμων ή/και επικονιαστών, ενδιάμεσως των δένδρων ή ειδών που δεν προορίζονται για παραγωγή ή/και ειδών (π.χ. ψυχανθών), με στόχο την διατήρηση ή/και αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους, τη μείωση της χρήσης συνθετικών λιπασμάτων μέσω της μερικής κάλυψης των αναγκών των καλλιεργειών σε θρεπτικά στοιχεία δια της χλωρής λίπανσης.
 - β) δημιουργία λωρίδων πλάτους 2 τουλάχιστον μέτρων άγριας ζωής ή εμπλουτισμού των υπαρχουσών με τη φύτευση ποωδών, πολυετών ή και θάμνων, ιδίως φυτών ξενιστών ωφέλιμων ή/και επικονιαστών, στα περιθώρια των αγροτεμαχίων με μόνιμες φυτείες.
- Διατήρηση αγροδασικών οικοσυστημάτων πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου, με πεδίο εφαρμογής τμήματα της αγρονομικής ζώνης των δενδρωδών αλλά και τις ζώνες των ετησίων και των βοσκοτόπων που έχουν δένδρα.
- Εφαρμογή μεθόδων γεωργίας ακριβείας με τη χρήση του εργαλείου/εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων, με πεδίο εφαρμογής τις ετήσιες καλλιέργειες και τις δενδρώδεις
- Διατήρηση και προστασία καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες, με πεδίο εφαρμογής τους δενδρώνες και τις αροτραίες καλλιέργειες που βρίσκονται σε αναβαθμίδες
- Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, ενώ η μετατροπή από συμβατική σε βιολογική γεωργία/κτηνοτροφία θα ενισχύεται από την αγροτική ανάπτυξη.

Επιπλέον, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο τομέας της ελαιοκαλλιέργειας ενισχύεται επιπρόσθετα από την τομεακή παρέμβαση στον τομέα του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς. Η χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΕ για παρεμβάσεις στον τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών ανέρχεται στο ποσό των 10.666.000€ ετησίως, για την Ελλάδα.

Τέλος, σημειώνεται ότι σύμφωνα με προηγούμενη επεξεργασία των στοιχείων του ΟΣΔΕ 2019, του ΟΓΑ και του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ΥΠΑΑΤ από τον τεχνικό σύμβουλο του ΥΠΑΑΤ για το ΣΣ της ΚΑΠ, διαπιστώθηκε ότι οι 232.825 ελαιοκομικές εκμεταλλεύσεις κατανέμονται ως εξής:

- σε ετεροεπαγγελματίες μέχρι 63 ετών, ποσοστό 38%
- σε ετεροεπαγγελματίες άνω των 63 ετών, ποσοστό 24%
- σε συνταξιούχους του ΟΓΑ, ποσοστό 18% και
- σε επαγγελματίες αγρότες, ποσοστό μόνο 20%.

Ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων

Μπαγινέτας Κωνσταντίνος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ
Αθήνα, 11/05/2021
Κ. Μπαγινέτας
Κ. Αργυροπούλου